

— ANNIINE —

— MIKAMA —

WSOY

TAIKURI

ja

TASKU-
VARAS

ANNIINA MIKAMA

Taikuri ja
taskuvaras

Tekijä on saanut tukea kirjoitustyöhön WSOY:n kirjallisuussäätiöltä.

Lainauksen William Shakespearen näytelmästä Romeo ja Julia (sivulla 208)
on suomentanut Paavo Cajander.

Lainauksen H.C. Andersenin sadusta Vakaa tinasotamies (sivulla 388)
on suomentanut Maila Talvio.

© ANNIINA MIKAMA JA WSOY 2018

ISBN 978-951-0-42945-7

PAINETTU EU:SSA

*Oli kerran kaksikymmentäviisi
tinasotilasta. He olivat veljeksiä,
sillä heidät oli kaikki valettu samasta
vanhasta tinalusikasta.*

- H. C. ANDERSEN: VAKAA TINASOTAMIES
(SUOM. EEVA-LIISA MANNER)

Omistettu K:lle

1.

Helsingissä vuonna 1890

Mina oli nähnyt nuoren miehen Rautatien torin nurkalla ja lähtenyt seuraamaan. Hän käveli miehen perässä yliopiston kortteliin ja Senaatintorin loskaisen aukion ohitse keskustan ostoskadulle. Miehellä oli siniset silmät ja oljenvaalea tukka, ja hän oli ryhdikäs kuin kuvapatsas. Hän kulki riuskoin askelin katsellen kaukaisuuteen hajamielinen ilme kasvoillaan. Hän ei näyttänyt edes huomaavan räntäsadetta, joka verhosi kaupungin lokakuiseen harmauteen ja sai muut kadulla tallustajat kääriytymään tiukemmin takinkaulustensa ja huiviensa suojiin. Ei hän huomannut myöskään resuista nuorta tyttöä, joka oli valinnut hänet kohteekseen ja varjosti nyt häntä puolen korttelin päästä.

Minalla oli tapana huvitella katselemalla vieraita ihmisiä ja keksimällä millaista elämää he elivät, mitä he tekivät työkseen ja niin edelleen. Useimmiten se oli helppoa. Mutta tuosta miehestä hän ei tahtonut saada selvää.

Hän on todellisuudessa kaukaisen maan kuninkaan poika, ajatteli Mina leikkien lapsuutensa kuvitteluleikkiä. Hän ei voi kertoa sitä kenellekään, ja hän on sen vuoksi yksinäinen. Vähän niin kuin minäkin.

Miehen pysähtyessä kadunkulmaan Mina jäi pitämään sadetta lihakauppiaan markiisin alle. Ikkunan edessä riippui kokonaisia jäniksiä, joiden pää oli kääritty paperiin. Hevosenvetämän vossikan ja sen perässä kolistelevien maitokärkyjen mentyä ohi mies ylitti tien ja Mina lähti liikkeelle. Hän oli katselevinaan näyteikkunoita ja seinille kiinnitettyjä ilmoituksia, vaikka seurasikin vain kohdettaan. Hän osasi olla harmaa ja näkymätön muille, mutta häneltä itseltään ei mikään jäänyt huomaamatta. Näillä kaduilla hän olisi löytänyt tiensä vaikka silmät sidottuina. Kartta hänen päänsä sisällä muistutti hänelle missä sijaitisivat pakoreitit ja piilopaikat; halkokellarinluukut, varjoiset portaanaluset ja lukitsemattomat ovet, kaikki ne pikku koloset, jotka hänen kaltaistensa piti tuntea. Yhtä vaistonvaraisesti hän sovitti askeleensa kadun rytmiin, vastaantulijoiden kiireeseen ja kantamuksiin, mukulakivien muotoihin ja rattaanpyörien kolkkeeseen.

Mies poikkesi kellosepänliikkeeseen. Tiuku helähti oven yläpuolella, kun hän pyyhki jalkansa ovimattoon ja astui sisään. Mina ei edes hidastanut askeliaan. Hän käveli kellosepän ohi vilkaisematta ikkunaa ja pysähtyi vasta seuraavan talon nurkalle odottelemaan. Hän teeskenteli olevansa valttavan kiinnostunut hatuntekijän ikkunassa olevista hatuista. Lasin läpi hän katseli kahta hienoa neitiä, jotka pitivät hauskaa sovittelemalla erilaisia hattuja toistensa päähän.

Mina ei ollut hieno neiti. Hän ei ollut aivan varma, aikoiko tosissaan ryöstää miehen vai seurasiko tätä pelkästä uteliaisuudesta. Hienolle neidille ei olisi taatusti tullut mieleenkään tehdä kumpaakaan.

Hän oli nähnyt miehen monta kertaa aiemminkin torilla, pyörätuolissa istuvan vanhemman herran seurassa. Molemmat olivat hyvin huolitellusti pukeutuneita tavallisina arkipäivinäkin, mikä tarkoitti, että heidän täytyi olla varakkaita.

Varmasti palvelijat olisivat voineet hoitaa ostokset heidän puolestaan. Ilmeisesti heistä oli hauskaa käydä toisinaan itse torilla, mikä oli hiukan erikoista käytöstä. He ostivat aina vihanneksensa ja kalansa samoilta torikauppiailta, ja asiansa toimitettuaan he poikkesivat kahvilaan. Nyt nuori mies oli yksinään liikkeellä ja Mina halusi nähdä, olisiko tällä kellosepältä tullessaan mukana jotakin varastamisen arvoista. Jotain, jonka hän voisi helposti muuttaa rahaksi. Ehkä hän saisi uudet kengätkin. Mina vilkaisi alas. Hänellä oli jalassaan rouva Kauppisen kuolleen pojan kengät, kulumikkaat kompurat, jotka olivat varmaan joskus olleet hyvät metsätöissä. Niiden pohjalle hän oli tukkinut sanomalehteä reikiä peittämään. Silti jalat olivat läpimärät hänen käveltyään keskustan loskassa.

Hattukauppias mulkoili Minaa sen näköisenä, että tulisi pian hätistämään hänet matkoihinsa, ellei hän älyäisi itse häipyä. Mina saattoi nähdä itsensä kauppiaan silmin, eikä hankään pitänyt näkemästään. Hän kuvitteli mielessään pienikokoisen 16-vuotiaan tytön, jolla oli omituiset tummat nappisilmät, ruokkoamaton ruskea tukka ja yllään sekalainen lajitelma toisten vanhoja tai varastettuja vaatekappaleita. Kauhtunut takki, jonka taskut pullottivat pikkutavaraa, villanuttu, sarkamekko ja moneen kertaan paikatut villasukat. Hän oli joskus omistanut parempiakin, mutta hän oli myynyt ne aikaa sitten henkensä pitimiksi.

Mina käänsi selkensä kauppiaille. Ennen hänet oli toivottu tervetulleeksi tuohon kauppaan, kun hänelle oli ostettu uusi hattu joka kevät ja joka syksy. Silloin hänellä oli vielä ollut vanhemmat. Silloin hän oli ollut niitä, joita toiset tytöt koulussa katsoivat ihailleen.

Kellosepäni liikkeen ovi aukesi. Nuori mies astui ovesta ulos kadulle ja laittoi pienen esineen talvitakkinsa sivutaskuun. Se

oli jotain kiiltävää, näytti taskukellolta. Mina vilkaisi hänen kenkiään. Mustat, suutarilta tilatut ja moitteettomasti vahatut. Ei takuulla reikiä pohjissa. Mies oli herraspoika kiireestä kantapäähän, siitä ei ollut epäilystäkään. *Varsinainen mamselli mieheksi*. Nahkahansikkaat olivat yhteensopivat kenkien kanssa, ja kaulassa hänellä oli luumunpunainen huivi. Keikarin kaulaliina. Ja vielä musta silinterihattu päässä. Mies oli ehkä kaksikymmentäviisi tai vähän nuorempi. Hänen ilmeensä oli niin paha aavistamattoman hyväntahtoinen, että Mina oli vähällä luopua aikeistaan. Hän kääntyi taas katselemaan hattuja, mutta lasi samalla miehen askeleita.

Mies käveli hattukaupan suuntaan, ja juuri kun hän oli kohdalla, Mina lähti liikkeelle ikkunan luota. Hän teeskenteli, ettei huomannut toisen olevan aivan siinä hänen takanaan. Hän oli liukastuvinaan sohjossa ja horjahti miestä kohti. Mieheltä pääsi anteeksipyytävä äännähdyks ja hän yritti väistää, mutta Mina törmäsi häneen kaikesta huolimatta. Samalla Mina katsoi häntä silmiin hymyillen oikein nätisti ja mies hymyili kohteliaasti takaisin. Se oli uskomattoman kömpelöä, mutta tuon pienen sekaannuksen aikana Minan käsi ehti käydä miehen takintaskussa ja siepata siellä olevan metalliesineen. Hän kätki sen oman takkinsa taskuun ja kipaisi äkkiä tien yli. Jalka osui sohjon sekaan piiloutuneeseen tuoreeseen hevosenläjään, mutta hän ei välittänyt siitä.

Mina käveli ripeästi talojen välissä olevalle sivukujalle. Vasta siellä hän vilkaisi taakseen. Miehen oli täytynyt huomata kellonsa katoaminen, mutta vielä hän ei ollut ehtinyt Minan perään. Mina ei rohjennut juosta, ettei herättäisi huomiota, mutta hän käveli niin nopeasti kuin suinkin. Tähän aikaan iltapäivästä keskustan kaduilla kulki tasaisena virtana katukaupustelijoita, lähettipoikia, piikoja kori käsi-varrellaan, torimyyjiä lavarattainen, reklaamein koristeltu ja

nelipyöräisiä vankkureita ja vossikoita. Kengänkiillottajat ja lehdenmyyjäpojat huusivat toistensa kanssa kilpaa. Vilinän ja metelin sekaan oli helppo kadota.

Mina ohitti kauppatorin ja Kalarannan. Hän pujahti Etelä-Esplanaadikadun kaksikerroksisten puutalojen välistä, samaa katua, jonka varrelta hänen kotitalonsa oli purettu. Hän jatkoi matkaansa Punavuorten suuntaan ja vilkaisi tuon tuostakin taakseen, mutta ei nähnyt miestä missään. Häntä nauratti, miten helposti hän oli vienyt miehen kellon. *Tuommonen pumpulissa kasvanu herranterttu on helppo saalis.*

Koskaan ei silti voinut olla liian varma. Mina riensi kapealle kujalle, joka kenen tahansa muun silmissä näytti umpikujalta, sillä sen päässä oli korkea lauta-aita ilman porttia. Laitimmaisoin lankku oli alareunastaan irti. Ruosteiset naulat kirskahtivat, kun Mina väänsi lankun ylös ja luikahti sen alta sisäpihalle aidan toisella puolella. Hän juoksi sisäpihan poikki ja tuli porttikongista hiljaiselle mukulakivikadulle. Hän käveli tavallista vauhtia korttelin ympäri ja poikkesi pesutupaan, jossa pyykkärit hääräsivät paljujensa ääressä. Pesutuvan täytti sankka höyry kuin turkkilaisessa saunassa ja pyykkärimuijat tuskin edes huomasivat, kun hän kulki heidän ohitse. Mina laskeutui pyykkituvan kellariin ja astui takaovesta ulos. Hän nousi kapeita portaita ylös rakennuksen seinustaa ja loikkasi kaiteen yli viereisen talon ulkokuhuussin katolle. Sieltä hän hyppäsi alas ja jatkoi matkaansa. Nyt hän oli varmasti eksyttänyt takaa-ajajansa.

Minan koti sijaitsi lähellä laivatelakkaa ja joutomaata, jonka takana aukeni hyisen siniharmaa meri. Meri ei vielä ollut jäässä, mutta ulapalta puhaltava viima kävi luihin ja ytimiin. Taivaalla varpusetkin heittelehtivät kuin kuivat lehdet tuulen kourissa. Mina puski vastaan ja nosteli helmojaan rämpiessään kuraisen loskan läpi ja liukastellessaan

ylämässä. Hän tuli raitille, jonka sen asukkaat olivat itse nimenneet Tipotieksi. Tienviittaa ei ollut, ja tieksi kutsuminen oli muutenkin melkoinen kohteliaisuus saviselle notkelmalle, joka mutkitteli turvekattoisten lautahökkkelien välissä. Sade muutti saven kuravelliksi, jonka syvimpään kohtaan olisi uponnut nilkkojaan myöten, ellei tien päälle olisi laitettu muutamia lankkuja kulkua helpottamaan. Tienvarren talot oli maalattu kirkkain värein kuin maaseudulla, ja niiden ruutuikkunoissa oli ruutuverhot. Avoimista porteista näki sisään kiveämättömille sisäpihoille, joilla sijaitsivat aitat ja ulkohuussit. Kesäisin heinää kasvavissa notkelmissa laidunsiivat lehmät ja hevoset.

Mina asui Tipotien päässä, siellä minne hökkelikylä päättyi. Hänen asuntonsa oli kurjista kurjin, mutta ainakaan hän ei joutunut maksamaan vuokraa. Se oli entinen puuliiteri, ylijäämälaudoista kyhätty matala vaja, joka oli jo niin vinossa, että kaatuisi kai minä hetkenä hyvänsä. Sen takana oli naapuruston yhteinen tunkio, johon terveysviranomaiset eivät olleet vielä ehtineet puuttua. Tunkio kasvoi vuosi vuodelta ja sen ympärillä lainehti kesät talvet haiseva liejulammikko. Naapurit tiesivät Minan asuvan hylätyssä vajassa ja säälivät häntä, orporaukkaa. Pahimpina päivinä, kun ei onnistunut myymään, kerjäämään eikä varastamaan mitään, Mina saattoi sentään pyytää leipäpalan tai lautasellisen velliiä Kauppiselta, hevosajurin leskeltä. Suurin osa Tipotien asukkaista oli niin köyhiä, ettei heillä ollut mitä antaa, eikä Mina voinut moittia heitä siitä.

Näillä kulmilla asusti enimmäkseen maalaisia, jotka olivat rakentaneet itselleen oman pienen kylän kaupungin sivustaan, mahdollisimman kauas kauppakatuja vilinästä, johon he eivät tahtoneet tottua. He olivat käsityöläisiä, kalastajia ja merimiehiä, pyykkäreitä ja tehtaan työläisiä, ja heidän

rahansa riittivät vain juuri ja juuri ruokaan ja vuokraan, jonka vuokraisäntä kävi perimässä sunnuntaisin.

Kuten aina pienissä kylissä, myös Tipotiellä kaikki tiesivät toisensa ja sen millä keinoin kukin itsensä elätti. Minakin tiesi, että romukauppias Kärppä osti varastettua tavaraa ja piti salakapakkaa kellarissaan, ja että lukkoseppämestari Alpertti oli aikoinaan ollut vankilassa murtovarkauden takia. Mina tunsi kaikki Punavuorten pikku huijarit, tappelupukarit ja taskuvarkaat sekä miehen nimeltä Huovinen, joka jo kaksikymmentäyksivuotiaana oli heidän kruunaamaton kuninkaansa. Asemansa mukaisesti Huovinen pukeutui keikarin liituraitapukuun ja pyöreäkupuiseen lierihattuun. Mina oli myös nähnyt, että Huovisen hopeakahvainen englantilainen kävelykeppi kätki sisäänsä miekan, vaikka mies pitikin asian mielellään salassa.

Mina oli törmännyt Huoviseen vuosi sitten syksyllä, vain vähän sen jälkeen kun äiti oli kuollut. Mies sanoi huomaneensa Minan olevan koditon ja kutsui hänet asumaan taloonsa, jossa piti majaa Munkkisaaren Sakiksi kutsumansa taskuvaraskoplan kanssa.

– Meillä on paljon tilaa, Huovinen oli sanonut hymyillen hymyä, jota Mina vielä tuolloin piti miellyttävänä. Miehellä oli punertava tukka ja laiskat silmäluomet, jotka saivat hänet näyttämään uneliaalta. Kaupunkilaiseksi hän oli jäntevä ja leveäharteinen. – Sitä paitsi sä olet nuori ja nätti. En haluaisi, että joudut olemaan taivasalla kun talvi tulee.

Mina oli valmis kelpuuttamaan kenet tahansa, kunhan ei joutuisi olemaan yksin. Niin hän lähti Huovisen matkaan. Mies antoi ymmärtää, että Mina ansaitsisi elatuksensa teke-mällä taloustöitä. Viikon ajan Mina pesi lattiat, pyykkäsi koko varaslauman vaatteet, ompeli kiinni irtonaiset napit ja tiskasi heidän astiansa. Heitä oli Minan lisäksi viisi isätöntä

ja äiditöntä pikku lurjusta, joita yhdisti vain lika ja kurjuus ja joiden olisi pitänyt olla koulun penkillä eikä kadulla. Toisin kuin Mina he eivät kylläkään välittäneet moisesta.

Yönsä Mina nukkui samassa huoneessa Keklu-Neliksi kutsutun punatukkaisen hotaleen kanssa, jolla oli vaatteidensa alla kauhea kokoelma arpia ja tatuointeja, ja jonka suurinta huvia oli läimäytellä Minaa ja nimitellä häntä inhotavilla haukkumanimillä. Mina päätti kestää talven yli, tai ainakin siihen asti kunnes keksisi jotakin parempaa. Mutta viikon lopussa Huovinen ilmoitti, että Minan piti maksaa asumisestaan vuokraa viisi markkaa. Se oli täysin järjetön rahasumma, etenkin kun mies hyvin tiesi, ettei hänellä ollut pennin hyrrää. Se oli ansa.

– Ei sun tarte maksaa nyt heti, sanoi Huovinen sekoitellen korttipakkaa käsissään. – Voit jäädä sen velkaa mulle. Mulle on yhdentekevää, mistä sä hankit rahat, kunhan hankit ne.

Mina ymmärsi hyvin, mitä mies vihjaili. Mina voisi helposti ansaita rahansa varastamalla ja ottaa paikkansa Munkkisaaren Sakin jäsenenä. Mutta hän ei halunnut ryhtyä rikolliseksi.

– Pelkäätkö sä jääväsi kiinni, vai? kysyi Huovinen. – Luuletko, etten *mä* pelkää sitä? Tai Nelli? Nelli on seittemäntoista, ja jos poliisi saa sen kiinni, ei sitä mihinkään Lasten Työkotiin laiteta, ehei. Vankilaan se likka menee, se on vissi ja varma. Sama juttu sulla. Häkki heilahtaa. Mutta katsopas kun sä et koskaan jää kiinni. Et sen jälkeen, kun me ollaan opetettu sua.

Huovinen poimi pakasta summanmutikassa kortin. Se oli ruutuässä, hyvän onnen kortti. Hän heilautti sitä Minan silmien edessä ja äkkiä se vain katosi.

– Elämässä pitää pelata niillä korteilla, jotka on saanu, hän sanoi. – Niin sanoi mun isäni. Se oli olevinaan taikuri, mutta oikeasti se oli vain varas ja juoppo, joka kuoli katuojaan.

Huovisen äänessä oli ylpeyttä. Hän oli selvästikin päättänyt menestyä elämässään isäänsä paremmin.

– En minä halua, sanoi Mina entistä vakuuttuneempana asiasta. Ettei Huovinen loukkaantuisi, hän lisäsi nopeasti:

– Kiitos kumminkin.

– Luulet olevas liian hieno varastamaan, vai? Niin Nellikin luuli. Nykyään se osaa yhdellä kädenpuristuksella viedä mieheltä niin kellon kuin vihkisormuksenkin. Tytöt on hyviä. Tiedätkö miks?

Ei Mina tiennyt.

– Siks, että *kukaan ei epäile tyttöä*. Sen takia mä haluan sut tähän porukkaan. Sä olet melkein liian söpö varkaaksi.

– En usko, että minusta olisi siihen.

– Älä valehtele! Sä näytät ehkä söpöltä, mutta sulla on luihut elkeet. Se on sulla verissä. Mutta samapa se, kunhan saan sen viisi markkaa, jonka olet mulle velkaa.

– Se ei ole reilua! sanoi Mina. – Et puhunut mitään vuokrasta, kun kutsuit minut tänne! Sitä paitsi minä olen tehnyt kovasti töitä koko viikon.

Silloin Huovinen suuttui ja ajoi hänet nurkkaan.

– Sä olet myös saanut katon pääsi päälle ja syönyt mun pöydässäni joka päivä! mies huusi. – Ei mikään tässä maailmassa tule ilmaiseks, kyllä sun se pitäis tietää! Typerä hupakko. Painu tiehesi täältä! Jos mä en ole kuukauden loppuun mennessä saanut rahojani, mä etsin sut käsiini ja teen susta selvää!

Niin Mina oli jäänyt taaskin kodittomaksi. Mutta jokin oli muuttunut. Hän huomasi miettivänsä, olisiko sittenkin parempi tarttua Huovisen ehdotukseen ja ryhtyä varkaaksi. Ehkäpä hän voisi tehdä sitä vain vähän aikaa, kunnes saisi säästettyä rahaa ja voisi palata kouluun. Sillä kouluun hän halusi, ensin keskikouluun ja sen jälkeen lukioon jos vain mahdollista. Vain sillä tavalla hänestä voisi joskus tulla jota-

kin. Se saattoi olla mahdollon haave, mutta ainakin hänellä oli tavoite.

Mutta miten hän olisi saanut rahaa kokoon, kun hän eli kädestä suuhun? Kaiket päivät hän kuljeskeli kaupungilla tilaisuuksia kärkeen, odottaen onnenpotkua. Hän lamsi katuja edestakaisin potkiskellen hiekkaa mukulakivien välissä ja etsien pudonneita kolikoita. Kun venäläinen laiva tuli satamaan, hän kävi hakemassa sieltä kaalia ja limppua, jotka olivat jääneet merimiehiltä syömättä. Hän haki soppaa Raittiusyhdistyksen keittiöstä, kerjäsi, keräili ja kaupusteli. Hän vohki perunoita torimyyjien laareista, kalaa toisten katiskoista ja vaatteita pyykkinaruilta.

Vaikka Mina ei halunnut varastaa, hän näki kadulla kulkiessaan yhä enemmän helppoja tilaisuuksia varkauteen. Hän oli nähnyt, kuinka Huovinen teki sen. Mies hädin tuskin hipaisi uhriaan ohi kulkiessaan, ja siinä samassa toisen lompakko siirtyi hänen taskuunsa.

Eräänä lämpimänä syyspäivänä Mina näki, kuinka tunteeton rouva laski käsilaukkunsa puistonpenkille riisuakseen päällystakkinsa ja käsineensä. Rouvan katsellessa toiseen suuntaan Mina sieppasi ohimennen käsilaukun mukaansa. Myöhemmin hän tyhjensi rahakukkaron ja myi laukusta löytämänsä puuterirasian ja rannerenkaan romukauppiaille. Hän sai maksettua velkansa Huoviselle ja rahaa jäi vielä ruokaankin. Siitä se oli alkanut.

2.

Mina veti sivuun saranoiltaan irronneen oven ja astui sisään majaan. Ovessa ei ollut lukkoa, mutta ei Minalla ollut myöskään omaisuutta, jota suojella. Sen vähän, mitä hänellä oli, hän saattoi kuljettaa mukanaan takkinsa taskuissa. Nurkassa oli kasa risuja ja ajopuun kappaleita tulen tekemistä varten. Lattiana oli vain tasaiseksi poljettu maa.

Mina istui petiinsä, säkkikankaalla peitetyn havukasan päälle ja kaivoi varastamansa kellon taskustaan. Hän tarkasteli esinettä avoimesta oviaukosta tulevassa valossa ja huomasi, ettei se mikään kello ollutkaan. Siinä ei ollut vitjoja eikä viisareita. Esine oli kyllä taskukellon muotoinen, pyöreä ja litteä, mutta hiukan isompi, ja sen reunat olivat terävämmät, kuin peltisessä säilykepurkissa. Mutta ei se ollut säilykepurkkikään. Kannen keskellä oli pieni ikkuna, ja lasin läpi näkyi pieni punainen valopiste. Silti esine oli aivan kylmä hänen kädessään. Sepä kummallista! Millainen valo muka paloi kylmällä liekillä? Mina tiiraili lasin läpi, mutta näki vain koneiston osia, jotka eivät näyttäneet vähääkään taskukellon rattailta.

Mina käänteli esinettä käsissään eikä oikein saanut selvää, mitä oli saanut saaliikseen. Painava se ei ollut, joten se ei voinut olla kovin arvokas. Se oli tehty hopeanvärisestä metallista ja sen ulkoreunaa kiersi kapea ura. Mina yritti kiertää sen auki

kuin hillopurkin, mutta se ei suostunut aukeamaan. Esineen pohjassa oli pyöreä painauma. Kun hän tökkäsi sitä sormellaan, punainen valo sammui. Mina painoi siitä uudelleen ja taas alkoi tapahtua: koje rupesi hyrisemään ja päästi pienen piippaavan äänen, joka oli kuin päästäisen vinkaisu. Mina pelästyi ja pudotti koneen kädestään. Hän vetäytyi kauemmas ja katseli ihmeissään härveliä, jonka pikkuruisesta ikkunasta näkyvä valo oli ruvennut vilkkumaan kuin pieni majakka.

– *Mikä kumman laite se on*, Mina mutisi puoliääneen. Hän nappasi oksanpätkän ja tyrkkäsi sillä kojetta. Nyt ei enää kuulunut mitään ääntä, ja Mina uskalsi ottaa esineen uudelleen käteensä.

Yhtäkkiä ulkoa kuului askeleita. Tumma varjo häilähti hänen vajansa ovensuulla. Mina näki talvitakin liepeen ja hienot kengät, joista ei voinut erehtyä, ja hän säikähti kuin olisi saanut kylmää vettä niskaansa. Miksi hän oli ollut niin varomaton, että oli jättänyt oven auki? Miten typerä!

Mene ohi vaan. Ei täällä ole ketään!

Mina perääntyi petinsä nurkkaan henkeään pidättäen ja toivoi miehen kuvittelevan, ettei kukaan voinut piileskellä moisessa murjussa. Kuinka tälle ylipäätään oli tullut mieleen etsiä Minaa täältä?

Mene pois! Mene pois!

Hetken näytiltä, että mies menisi ohi. Mutta ehdittyään muutaman askelen päähän hän pysähtyi sittenkin ja palasi takaisin. Hän seisahtui ovelle ja kumartui kurkistamaan sisään.

Se oli todellakin tuo sama nuori mies, jolta Mina oli kojeen varastanut. Kuinka ihmeessä mies oli onnistunut seuraamaan häntä? Mina aikoi piilottaa kapistuksen esiliinansa alle, mutta se oli myöhäistä. Mies oli nähnyt hänet, samoin kuin varastetun kojeenkin. Mina kyyhötti aivan liikkumatta vajansa

nurkassa yrittäen tekeytyä näkymättömäksi. Hänen sydämensä hakkasi niin, että sen ääni varmaan kuului ulos asti. Hän kirosi itseään ettei ollut tehnyt asuntoonsa takaovea, josta olisi päässyt pakoon. Vaikka tuskin hän olisi enää saanut edes jalkojaan liikkumaan. Niinpä hän vain tapitti miestä silmiin ja odotti kauhun vallassa, mitä tämä tekisi.

Hetkeen kumpikaan heistä ei tehnyt mitään. Mies seisoi kumartuneena avoimessa oviaukossa ja katseli nurkassa istuvaa Minaa kaikessa rauhassa. Mies ei näyttänyt edes erityisen vihaiselta, vaikka hänet oli juuri ryöstetty. Hänen ilmeensä oli hyväntahtoisen utelias, ja hänen silmänsä näyttivät huomaavan kaiken. Minaa kauhisti ajatella, mitä tuon näennäisen tyyneen ilmeen taakse kätkeytyi. Mies varmaan nautti tilanteesta. Hänhän näki, ettei Mina pääsisi karkuun, ja tiesi siis Minan olevan hänen vallassaan. Mina oli tehnyt pahan virheen.

Tällaisesta joutuu vankilaan. Häkki heilahtaa.

Miehen katse pysähtyi kojeeseen, jota Mina piteli hämentyneenä sormissaan kuin orava käpyä.

– Se on sydän, mies sanoi viimein.

– Mitä?

Mies hymyili vähän.

– Tuo, mitä neiti pitelee käsissään, on sydän.

– Eihän ole. Se on vain jonkun koneen pala, kellon tai höyrykoneen tai jonkun semmoisen sisältä.

– Eikö se ole sama asia? Ettekö usko, että koneellakin on oltava sydän?

– En minä vaan ole ennen kuullut moista.

– Jos ette edes tiennyt, mikä se on, miksi yrititte varastaa sen?

– Luulin sitä taskukelloksi, Mina sanoi. – Myymällä sen olisin saanut uudet kengät.

– Niinpä tietysti! Näitte minun käyvän kellosepällä. Hän rakensi koneen ulkokuoren piirustusteni mukaan.

– Miten oikein löysitte minut?

Miehen käsi kävi korvan takana ja vetäisi sieltä esiin pienen mustan nappulan, kuin dominopelin palasen. Nappulassa vilkkui samanlainen valo kuin Minan varastamassa kojeessa.

– Siinä on jäljityslaitte, tietenkin, mies sanoi. – Oli oikein ystävällistä teiltä, että kytkitte sen päälle. Muutenhan olisin varmaan joutunut etsiskelemään tuntikausia.

Miehen kohtelias äänensävy ärsytti Minaa. Mistä hän muka olisi tiennyt, että oli tullut käynnistäneeksi kojeen? Ei hän ollut koskaan kuullutkaan mistään jäljityslaitteista. Koneessahan oli palanut valo heti alusta asti. Hän oli kai painanut nappia vahingossa jo siinä vaiheessa, kun sieppasi sen miehen taskusta. Sen jälkeen kaikki hänen harhautusliikkeensä olivatkin siis olleet täysin turhia.

Mies joutui kumartumaan vielä lisää astuessaan ovesta sisään. Siinä tuo pilalle hemmoteltu tärkeilijä nyt seisoi tutkiskellen Minaa ja hänen asuntoaan, suorastaan valaisten hämärän ja likaisen loukon omalla puhtaisuudellaan. Kun Mina ei tehnyt elettäkään luovuttaakseen esineen takaisin, mies ojensi kätensä.

– Minä tarvitsen sitä, hän sanoi.

Mina nakkasi koneen niin välinpitämättömin elkein kuin suinkin mahdollista, mutta mies otti helposti kopin. Hän loi Minaan nuhtelevan katseen. Hyvä että sydän, tai mikä sitten olikaan, ei ollut pudonnut maahan. Mina halusi vain vähän näpätystä, ei sentään rikkoo toisen omaisuutta. Mies piteli esinettä kämmenellään ja teki toisella kädellään pienen pyöräytyksen, kuin kiillottaakseen sen pintaa. Samassa esine yksinkertaisesti katosi. Siinä hänen silmiensä edessä! Miten mies oli sen tehnyt? Mina ei voinut kysyä, sillä silloin hän

olisi myöntänyt, että taikatemppu oli tehnyt häneen vaikutuksen.

Mies liikahti epävarmasti.

– Uskaltakaapas vain tulla lähemmäs! sanoi Mina turvautuen viimeiseen varokeinoonsa.

– Tai muuten...?

– Minä... rupean huutamaan! Ja saatte uskoa, että minusta lähtee ääntä. Naapurissa asuu muutamia todella hurjia kaveriteita, jotka vain odottavat hyvää tekosyytä pistää tuommoinen mammanpoika poikki ja pinoon! Jos minä huudan, ne tulevat hätiin yhdessä hujauksessa ja sitten teikäläinen näkeekin jo tähtiä!

– Ei, enpä usko.

– Ette usko, että ne tyypit tulevat apuun jos huudan? Otetaanko selvää?

– En usko, että rupeatte huutamaan. Eikä ole mitään syytäkään. Mehän vain jutustelemme. Kaksi henkilöä käy järkevää keskustelua kaikessa rauhassa. Huomaatteko? Ei mitään syytä huutaa.

– No, saitte kojeenne takaisin, joten voitte painua tiehenne.

Se oli röyhkeää puhetta, mutta Minalla ei ollut mitään hävittävää. Hänen sanansa eivät kylläkään tehonneet mieheen. Tämä tuntui vain innostuvan enemmän kaikesta mitä Mina sanoi. Kukaan ei varmaan puhunut hänelle tällä tavalla niissä piireissä, joissa hän yleensä liikkui.

– Ettekö aio kutsua poliisia?

Mies kohotti kulmiaan sen näköisenä, että poliisin kutsuminen ei ollut edes käynyt hänen mielessään.

– En. Yhdellä ehdolla.

– Ai. Millä ehdolla?

Mina mietti, onnistuisiko livahtamaan ovesta ulos ja juokse-

maan karkuun. Ei onnistuisi, kun mies seiso ihan oven edessä.

– Sillä ehdolla, että tulette minulle töihin.

– Minkälaisiin töihin? kysyi Mina varuillaan.

– Eräänlaiseksi apulaiseksi.

– Ai piikomaan. Kyllä minä sellaiset piikahommat tiedän.

»Hienot tytöt eivät mene tehtaaseen töihin. Eivätkä piiaksi», Mina kuuli äidin sanat mielessään. Äidin vielä eläessä Mina oli joskus kävellyt häntä vastaan tupakkatehtaalle työpäivän päätyessä, ja joka päivä äiti oli yskinyt enemmän ja enemmän. Tehdastyö oli aiheuttanut hänen sairautensa, eikä sille voinut tehdä mitään. Siksi Mina ei kerta kaikkiaan kyennyt astumaan sisään tehtaan portista ja pyytämään työpaikkaa. Mutta ei hän halunnut myöskään mennä piikomaan, ennen kuin viimeisenä keinonaan. Kauppisen tytär Elsa oli mennyt hienoon taloon piiaksi, mutta eipä aikaakaan, kun hän joutui jättämään työnsä. Talon isäntä oli ruvennut tekemään hänelle sopimattomia ehdotuksia ja yrittänyt kypälöidä. Mina oli päättänyt, että hän ei antaisi kenenkään kypälöidä itseään.

Katosta tipahti vesipisara, joka pomppasi miehen hatunlieristä. Se sai hänet katselemaan uudelleen ympärilleen vajassa, jossa ei ollut mitään katseltavaa.

– Eikö tämä ole halkoliiteri? mies kysyi.

– Tämä *oli* halkoliiteri. Mutta ei se enää kelpaa, kun katto vuotaa. Puut kastuisivat.

– Ettekö te sitten kastu?

Mina kohautti olkaansa.

– En minä ole sokerista.

Mina pyyhkäisi tipan nenänpäästään. Mies katseli häntä pää kallellaan. Toisissa olosuhteissa Mina olisi voinut pitää tuosta miehestä. Hän oli oikeastaan melko miellyttävän näköinen. Kasvonpiirteet olivat suorat ja säännölliset ja hän oli poikamaisen parraton. Siniset silmät saivat hänet

*Mikä tahansa on mahdollista,
jos sen vain osaa uneksia.*

Mina asuu kadulla ja varastelee henkensä pitimiksi. Tom on nuori keksijä ja taikuri, jonka Ihmeiden teatteri lumooa yleisönsä ilta illan jälkeen. Mina ja Tom kohtaavat Helsingissä talvella 1890. Ensi hetkestä lähtien heidän kohtalonsa tuntuvat kietoutuvan merkillisellä tavalla yhteen, ja pian Mina työskentelee Tomin taikashow:ssa, jossa mekaaniset koneet heräävät eloon. Molempien menneisyydessä on kuitenkin pahoja, selvittämättömiä asioita. He joutuvat juonittelun pyörteeseen ja ajojahtiin, josta he voivat selviytyä vain rohkeutensa avulla – muutama taikatemppu hihassaan.

*Taikuri ja taskuvaras aloittaa maagisen trilogian täynnä silmäkääntötemppuja, romantiikkaa ja jännitystä. Toinen osa, *Huijarin oppipoika*, ilmestyy 2019.*

